

Gyakorló-gimnáziumaink eredményei és problémái az új szakaszban

(Beszámoló a gimnáziumok pártiszervezetének taggyűléséről)

Az új szakasz politikája a középiskolai oktatás terén is új helyzetet teremtett: az oktatás fejlesztésének reális lehetőségei és leg-sürgősebb feladatai szoros kapcsolatba kerültek népgazdaságunk helyzetével és fejlődésével. A két iskola pártiszervezete és nevelőtestülete iskolai és társadalmi munkáját már az új program értelmében végezte és annak megvalósulását segítő oktató-nevelő munkájával.

A két intézet testülete 43.000 forint értékben jegyzett békekölcsönt, ami megfelel a várt átlagnak. Az agitációs munkában a tanári karok minden tagja részt vett, és kivétel nélkül mind elvégezték a választásokkal kapcsolatos népgazdasági tanfolyamot. A Leánygimnázium tantestületének két tagját választották be a népfront-bizottságba, a Radnóti-gimnázium igazgatóját pedig tanácsagnak jelölték. A felvilágosító munka eredményeként nőtt az iskolák belső fegyelmé: ennek gyakorlati eredménye a kivonulásokon tanúsított fegyelmezett magatartásban is megnyilvánult. A pártiszervezet belső fegyelmé is kifogástalan, fegyelmi eset, indokolatlan hiányzás a pártnapokról még nem fordult elő.

A hiányosságok elsősorban az egyes területek bizonytalan elhatárolásából adódnak. Pl. a pártiszervezet olyan teendőket is magára vállal, amelyeknek az elvégzése a szakszervezet feladata volna. Ez a hiba abból adódik, hogy szakszervezetünk az állami vezetés ügyeit leg-többször átveszi és így bürokratikus intézménnyé válik. Ugyancsak súlyos probléma néhány karitásnak a lakásügye, melyeknek megoldása elvesztett a lakáshivatal ígéreteinek útvesztőiben.

Okatási terén az általános iskolák szakemberekkel való ellátása és a kormányzat által történt meg-

erősítése biztosította középiskoláink színvonalemelkedésének előfeltételeit. Az a rendelet, mely előírta, hogy a gimnáziumokba közepes előmeneteli tanuló már nem vehető fel, az alaposabb képzés igen fontos feltételét is biztosította. Kár, hogy sok általános — főleg falusi — iskolában az osztályzatok még liberálisak és több esetben előfordult, hogy kitűnő rendűek már az első félévben elégtelenekké váltak, minden tanári segítség ellenére.

A nevelő munkát azonban még mindig súlyosan befolyásolják a tankönyvek hiányosságai és módszertani gyengeségük. Sok könyvnek az anyaga túlméretezett, nehéz és nem középiskolába való anyagot tartalmaz. Az óraszámok magasak; így a délutáni elfoglaltság is nagy — különösen a zenéi és a sportkört elfoglaltságok miatt — s félt, hogy ennek egyes tanulóknál egészségügyi kihatásai is lesznek.

A szocialista hazafiság kialakítása terén végzendő nevelői munkához a megyei pártbizottság köznevelési felelőseinek irányításával egy útmutató készül, mely gyakorlati téren ad tanácsokat a nevelőknek.

A gyakorló-gimnáziumi pártiszervezetnek az egyetemi pártiszervezethez való csatlósával fel kell számolni az egyetem részéről a középiskolai munka iránt eddig mutatkozott lebecsülést, amely sok esetben kiütözik a gyakorlatokra jövő tanárjelöltek magatartásában is, akik ebből kifolyólag nem jöttek tisztába a középiskola sajátos céljaival és feladataival, valamint tantárgyi anyagával. A két pártiszervezet vezetőire vár az a feladat, hogy kialakítsa az egyetem és a gyakorló-gimnáziumok nevelőtestületei között a helyes kapcsolatot.

A taggyűlés sokat foglalkozott a fegyelmi nevelés kérdésével is. Meg-

állapítást nyert, hogy a szegedi iskolák nem követik egységesen az OM Utasítását, s a tanulók hibáinak elnézése a két gimnázium munkáját is hátráltatja. Ugyancsak sok fegyelmi eset okozója a tanulóknak a különféle — a patronáló sportkörön kívüli — sportegyletekben való működése, amit meg nagyban tetézik a VTSB-nek nem mindig a pedagógiát segítő intézkedései is.

A DISZ-munka területén inkább a felsőbb szerveket érheti a kritika. Még mindig háttérbe szorul az iskolai szervezetekben a tanulás feladata, bár a tanárvezető beállításával az idén az iskolai szervezetek erősödtek.

A két gyakorló-gimnázium vezetősége határozott állásfoglalással kifejtette azt is, hogy elítéli a nyakara-főre kiállításokat és minden alkalommal ünnepélyeket rendeztető iskolai vezetést, melynek sokszor hiteket tartó nemtanulás a káros következménye. Az iskola célja a munka. Lépjön fel jobban a szegedi pártbizottság e kirakatpolitika ellen.

A hozzászólásokból kitűnt a csatlódi ház és az iskola közti kapcsolatok elmélyítésének fontossága is, mint követelmény. A tanulók fegyelmi és erkölcsi nevelésének jelentősége miatt szükségessé válik a jövőben a fokozott felügyelet és a társadalmi szerveknek a cél érdekében való mozgósítása. A nevelőmunka céljainak eléréséhez a sajtónak is több segítséget kell adnia azzal, hogy többet és magasabb színvonalon foglalkozik a pedagógia problémáival. Többet kell tenniök az illetékes szerveknek is a pedagógia széleskörű megbecsülése érdekében, hisz az iskola az a hely, ahol a szocializmus legfőbb értékét nevelik, az embert.

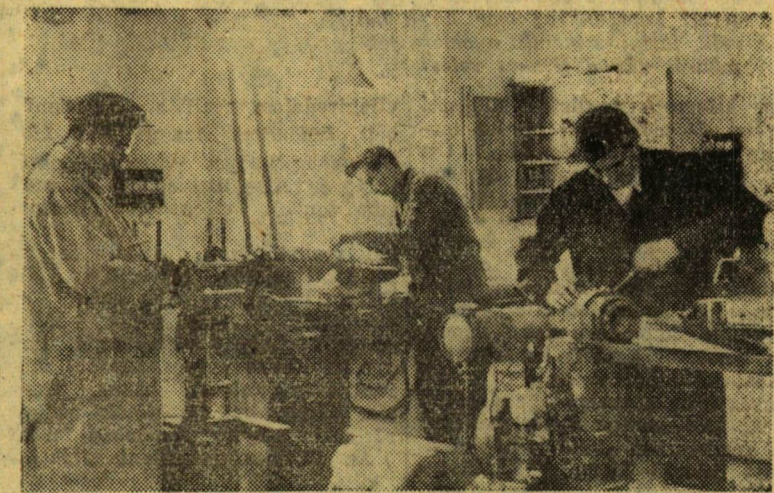
Bánfalvi József
alapszervi titkár

Pillanatsfelvétel az Orvostudományegyetemi műhely életéből

Az orvostudományi egyetem műszaki osztályának egyik szerves része az úgynevezett „házi műhely”. A házi műhely feladata, hogy az orvostudományegyetem különböző intézeteinek karbantartási és kisebb átalakítási munkáit hálón belül elvégezze. Erre a munkára nagy szükség van, mert mindannyian, akik az orvosegyetemen dolgoznak, tisztában vagyunk azzal, hogy a különböző felszerelési tárgyak kijavítása vagy újak beszerzése az egyes illetékes vállalatok útján milyen nehézkes, milyen hosszadalmas és milyen bizonytalan. A házi műhely munkálatainak sokfélesége értelem szerűen megnövekedett az utóbbi évek folyamán. Ugyanis a kezdeti sikereken jellelkesülve az egyes intézetek legkülönbözőbb rendű és rangú igénylések tömegét nyújtották be; természetesen mindegyik fajta igénylésről jól tudják a műhely dolgozói, hogy az igénylő szempontjából az a legfontosabb és legsürgősebb. Ugyanakkor azonban mindegyik igényt elsőnek teljesíteni lehetetlen. A műszaki osztály vezetőségének gondos áttekintése rendezi a beérkező igényléseket szükségességi sorrendben. Ilyen módon természetesen sokszor előfordul, hogy egyik másik intézet elégedetlenkedik. A hibák kiküszöbölésének egyik útja e terén: a kellő időben bejelentett igény. Az igények teljesítéséhez ugyanis anyag kell, az anyagot be kell szerezni, s a beszerzés nem megy egyik órától a másikra. Az utóbbi időben szokássá vált az egyes intézetek rendkívüli igénye bizonyos műszerekre, javításokra, melyek gyors és pontos teljesítésére, kielégítésére éppen az anyagbeszerzés kisebb-nagyobb nehézségei miatt nem mindig nyílik mód. Azt viszont minden egyetemi intézet a saját tapasztalatából tudja, hogy minden „házi” is elvégezhető munkát valóban szépen és az igények nagy számához képest viszonylag gyorsan kerül elintézésre. Mindenkinél tudtára adatik ezzel kapcsolatban, hogy a műhelynek összesen 26 szak- és segédmunkása van, akik tisztában vannak feladataik komolyságával és alacsony számuk ellenére hol itt, hol ott láthatók, amint éppen egy-egy elromlott műszert, gépet szerelnek be már kijavított állapotban: itt a közművesek dolgoznak, ott a festők, amott az asztalosok, szerelők, mástutt a mechanikusok kicsiny, de lelkes „serege”.

Találunk új szakmunkásokat is: az utóbbi három év alatt hűtőgépszerező-röntgentechnikus és motortekercselő szakmunkással bővült a

műhely dolgozóinak száma. Mindenki örömmel üdvözölte azt az eseményt, hogy a Műszaki Osztály a műhely két dolgozóját tanulmányútra küldte az ország egyetlen röntgenkészülékeket javító gyárába. Ennek köszönhető az a kedvező helyzet, hogy hiba esetén ma már nem kell két-három hónapig vára-

kozni, míg a pesti szak-szerelő megérkezik, a műhely karbantartja az egyetem 26 készülékét! E ténynek nemcsak a tanító és gyógyító munka zökkenőmentességének szempontjából van döntő jelentősége, hanem gazdasági téren is nagy megtakarítást jelent. Elismérrésre méltóan dolgozott a műhely az új trachoma-osztály felállításá-

ért, valamint a Vörösmarty utcai diákotthon berendezéséért is. Egy-egy intézet belső karbantartási-átalakítási munkálatait (pl. Kórbonctan) is megelégedésre végezte el.

A műhely szerepének, feladatainak így rövid áttekintése alkalmával nem szözlöttünk hibákról, hiányosságokról, egy-egy intézet sé-

relméről, csak utaltunk azok okára. Tudatosan tettük ezt, mert szeretnénk, ha az érdekelt intézetek szerkesztőségünket megkeresnék levélben, melyben javaslatokat tennének, a segítség szellemében rámutatva a hibákra, fennálló hiányosságokra, hogy ezzel a sajtó útján is biztosíthassuk a műhely zavartalan és még eredményesebb munkáját.

Hanyag munka következménye: tűz!

November 3-án, a Sztálin-krt. 80 szám alatti Diákszálló alagsorában tűz keletkezett. Vitathatatlan tény, hogy a tűz nemtörődomségből, hanyagságból eredt. Feltehetően a kérdés a Szerveskémiai Intézet raktárkezelőjének: mit tettek annak érdekében, hogy a raktár előtt lévő tűzveszélyes limlomot eltakarítsák?

Nehéz megérteni, hogy egy olyan raktár ajtaja előtt, melyben könnyen gyúló és robbanó anyagot tárolnak, megtűrnek hónapokon keresztül ugyancsak könnyen gyulladó limlót. Mindenki szabaddon járhat, kelhet a raktár előtt lévő folyosón anélkül, hogy figyelmeztető feliratot látott volna: hogy a dohányzás tilos és veszélyes. A

tűz után a megpörkölődött raktár ajtajára tettek ugyan egy figyelmeztető feliratot, de ez már eső után köpenyeg. Így történt, hogy a tűz dohányos ember hanyagságából, vagy rosszindulatából keletkezett. Az intézetnek anyagi kára nem származott, mert tűzoltóink hamar elfojtották a tüzet, de mi lett volna, ha nem veszik észre idejében? Nemcsak anyagi károk, hanem halálos áldozatok is lehettek volna ennek a tüzesetnek. Mindez egy pár hanyag ember gondatlan munkájából származott volna.

Ez az eset arra figyelmeztet, hogy az egyes intézetek vezetői a jövőben jobban ellenőrizzék az anyagok biztonságosabb tárolását.

D. M.

Uj színlapt Szeged kulturális életében

A „SZEGEDI TÜKÖR”

Szeptember közepén, amikor a Szegedi Nemzeti Színház megkezdte az új évadot, új formában jelent meg a színház műsorfüzete is és kis színházi lap-pá alakult át, „Szegedi Tükör” címen. Az első szám bevezető cikket elmondja, hogy Szegeden régi hagyományai vannak az ilyenfajta lapnak, Móra Ferenc, Juhász Gyula, József Attila is írtak ezekbe a kiadványokba. Ugyanez a cikk kitér a lap céljára is. „Film, színház, művészet, irodalom, zene” — olvashatjuk a címodalonn s ehhez képest a bevezetés is azt ígéri, hogy a színház és a mozi eseményein kívül néhány hírből tájékoztatón akarják olvasóikat a szegedi írók és képzőművészek munkájáról, a zenéi és egyéb művészeti életéről, a tömegkultúra, a kultúreszportok terveiről, eredményeiről, s emellett kis kitekintést is akarnak adni a nagyvilág kulturális életére is.

Sokrétű és szép feladat ez. Az eddig megjelent két számból máris megállapítható, hogy a lap igyekszik eleget tenni a vállalt feladatoknak. Már az első számban olvashatunk a természetszerűleg többségben lévő színházi és film-beszámoló mellett a szegedi képzőművészek munkájáról, a szegedi frócsoport tagjainak készülő írásairól. A mikrobarázdas lemezokról közvetített operaszót és a Kamara Bábszínház megnyitására beharangozása, a bibliofil, új kiadású József Attila-kötet megjelenéséről szóló kis méltatás is helyet talál ebben a számban, mutatva azt, hogy a lap szerkesztője rajta tartja kezét Szeged kulturális életének útjában. A hírvonalat — „Csak egy pillanatra” a címe — a város, az ország, a nagyvilág kulturális életéből villant fel egy-egy színes, kaleidoszkópszerű részletet.

A második szám középpontjában Szeged felszabadulásának tizedik évfordulója áll. „Felszabadult város, felszabadult művészet” címmel vezércikk méltatja Szeged kultúrájának tíz szabad esztendejét. Ez a szám nemcsak terjedelmesebb, hanem nyilván is további fejlődést jelent és ez biztató jel a lap jövő útja szempontjából.

Örömmel kell üdvözölnünk a Szegedi Nemzeti Színház kezdeményezését, Szeged, az ország egyik legnagyobb vidéki kulturális gócpontja elbir egy ilyen lapot, sőt egyenesen szüksége

van rá. Örömmel állapíthatjuk meg azt is, hogy a lap, — már e két szám alapján is látható — nem marad alatta a hasonló jellegű fővárosi kiadványoknak. Sőt, bizonyos területen jobb is annál. Elsősorban jobb azért, mert sokoldalúbban szerkesztették, másodsorban azért, mert — bár a darabok tartalmának felvonásonként 10–15 sorban való ismertetése nem a leg-szerencsésebb módja a méltatásnak — messze fölülte áll a pesti társalap hasonló műfajának, mely igen gyakran nem hogy segítené, hanem nehezíti a darab megértését. A „Szegedi Tükör” darabismertetései lehetnének valamivel hosszabbak is s akkor kétségtelül jobb is lehetnének, de az adott terjedelemben a legtöbbet nyújtják, amit nyújthatnak. Hogy mennyivel jobb lehet egy ismertetés, csak valamivel nagyobb terjedelemben lehet az, azt mutatja az első szám „Anna a férje nyakán” c. filmről szóló írása.

A második szám egyébként az irodalomtörténet számára különös érdekességgel bír, Juhász Gyulának egyik tréfás, eddig csak kéziratban meglévő „Nyári mozdial” c. versét közli. Nagy értéke a lapnak a fordulatot, ügyes, érdekes tipográfia és tördelés. Erre a téren a „Szegedi Egyetem” sokát tanulhatna a „Szegedi Tükör”-től, f-gyelembevéve persze a lapműfajta adottságait. A változatos képanyag, a sok apró szerkesztői ötlet szakavatott szerkesztő kezére vall.

A talán egyetlen disszonáns részlet a lap humor-rovatának a gyengeségére mutat rá. Egyáltalán nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy nincs szükség humoros apróságokra egy ilyen lapban. Ellenkezőleg: többet is lehetne hozni. Igen jó például ebben a nemből a „Tájélotadás — disznófülle” c. karcolat a magyar vándorszínészek múltjából. Nem jó viszont a „Parsifal és az emmentáli” c. vicc és különösen nem jó egy színházi lapban. Lehet, hogy akár talán olvas színesítő, aki a Parsifalról azt hiszi, hogy valartí sajt, de ez semmiestre sem jellemző s éppen ezért nem is találó.

Érdeklődéssel várjuk a „Szegedi Tükör” további számainak megjelentését. Bizunk benne, hogy hasznos segítséget nyújt kultúrterradalmunk szegedi frontszakaszának megerősítésében.

Készülnek tanítási gyakorlataikra a Pedagógiai Főiskola

II. éves orosz szakos hallgatói

Gyorsan halad az idő és rövidesen elérkezik november hónapnak az a szakasza, amikor megkezdjük tanítási gyakorlatainkat az általános iskolában. A tanítási gyakorlat célja az, hogy az elméleti órákon megtanult anyagot most már a gyakorlatban alkalmazzuk és előkészüljünk önálló nevelői és tanári munkánkra. Az alapos előkészület teljes erővel folyik is. Megkezdődött már ez valójában a tanév elején, a tanítási órák látogatásával.

Hetenként két tanítási órán vetünk részt, az órát megadott szempontok alapján megfigyeltük, majd az órák után alapos elemzés következett.

A látogatási órákon szerzett tapasztalataink adják gyakorlati munkánk biztos és szilárd alapjait. Megfigyeltük az egyes anyagrészek feldolgozásának módját, mi az, amit a tanuló könnyen megért, mit kell alaposabban megmagyarázunk, hogyan kell az anyagot gyakoroltatnunk és főleg azt, hogy

hogyan kell a sokszor még nehéz, elvont anyagot közelebb vinnünk a tanulóhoz, hogyan kell tárgyunkat megszerettetni a tanulókkal.

A gyerekek így hát már nem ismeretlenek számunkra, ez is megkönnyíti majd gyakorlati munkánkat. Az óralátogatások nemcsak a tanítási munka megfigyelése szempontjából igen érdekesek számunkra, hanem nevelői hivatásunk kialakulása szempontjából is. Csoportunkban van néhány olyan elvtárs, aki nem a nevelői pályára készült. Csoportvezetőnk, aki már ma is igen lelkes pedagógus, gyakran beszél velünk a nevelői pályára készüléséről. Szóval azonban nem tudta

őket meggyőzni. Ma már másképp vélekednek, csak egy-egy óralátogatás alkalmával kell megfigyelőnk arcukat és meglátjuk, hogy mindannyian feszült figyelemmel követik az óra minden mozzanatát, érdeklődéssel kísérik végig a tanítás nehéz, de szép munkájának minden lépését.

Szeretettel figyelik a tanulók igyekezetét és szinte »drukkolnak« egy-egy pajtásnak, amikor az a nehezebb orosz szavak kiejtésével hadakozik.

Bizony, most ez a mi legnagyobb problémánk: a tanítás. Azonban bizonyosak vagyunk abban is, hogy gyakorlati munkánk eredményes lesz, mert mind az I., mind a II. sz. gyakorló iskolában a szakvezető tanár elvtársak minden lehető segítséget megadnak. A tanítási anyag kijelölése már megtörtént, elvtársaink az első előkészítés alapján már óravázlatok elkészítésén fáradoznak. Gondosan és pontosan dolgozzák fel az anyagot,

alaposan végiggondolják a megtartandó órák minden részletét,

kiválasztják az egyes mozzanatokhoz a legmegfelelőbb módszeres eljárásokat és ezt rögzítik tanítási tervezeteikben. Csoportunk lelkes igyekezettel készül tanítási gyakorlataira és ha kezdetben lesznek is talán itt-ott tévedések, apróbb-nagyobb hibák, ezekből is tanulni fogunk, hogy majd ott, ahol már nem lesz mellettünk szakvezető tanáraink segítőt útmutatása, az iskolai munkában önállóan is megálljuk a helyünket és teljes értékű tanári munkát végezhessünk.

R. M.